

## **Reactie Tussenvoorziening Novelle Strafbaarstelling Illegaal Verblijf**

De Tussenvoorziening vangt dakloze mensen in de regio Utrecht op. We bieden pragmatische oplossingen en zoeken samen met hen naar een perspectief op de toekomst. Dat perspectief kan van alles zijn, de doelgroep dakloze mensen is zeer veelzijdig. We vangen ook mensen zonder geldige verblijfspapieren op en daarom reageren we op deze internetconsultatie.

### **Ongedocumenteerde mensen**

De Tussenvoorziening staat pal voor alle dakloze mensen: ook mensen zonder verblijfsvergunning. Wij noemen ze liever tijdelijk ongedocumenteerd, want dat is wat ze zijn. In hun asielaanvraag is een fout geslopen: zij konden niet het juiste document aanleveren, niet aantonen dat ze gevaar liepen in land van herkomst, niet praten over hun geaardheid vanwege cultuurverschillen. Wij bieden ook deze mensen perspectief, door ze een bed te bieden en begeleiding te geven om te werken aan de toekomst. Dat deze aanpak werkt, laat ook de evaluatie van de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) zien: voor 80% van de mensen die in Utrecht opgevangen en begeleid werden, werd een duurzame oplossing (verblijfsvergunning of terugkeer) of een semi-duurzame oplossing (herhaald asielverzoek) gerealiseerd. Van de in deze periode afgeronde herhaalde asielverzoeken resulteerde 96% alsnog in een verblijfsvergunning. Deze mensen kregen geen rechten door de hulp, ze hadden de rechten al, en konden daar aanspraak opmaken door de ondersteuning.

### **Strafbaarstelling hulp aan ongedocumenteerde mensen geschrapt**

Eind augustus werd bekend dat de strafbaarstelling van hulp aan ongedocumenteerde mensen geschrapt werd uit de voorliggende aanpassing van het wetsvoorstel door amendement Vondeling. Maar artikel 108a zoals het nu geformuleerd is is minstens even onuitvoerbaar. De Tussenvoorziening helpt dakloze mensen: het was voor ons onmogelijk geweest om dit werk niet meer te mogen doen. Het strafbaarstellen van ongedocumenteerde mensen zelf is wat ons veel meer zorgen baart.

### **Onuitvoerbaar**

U schrijft in uw novelle dat de groep die in beeld komt voor bestraffing met een vrijheidsstraf op grond van artikel 108a louter vanwege illegaal verblijf beperkt is tot de groep mensen die wel kan, maar niet wil meewerken aan vertrek. Wij vragen ons ten eerste af hoe u deze groep gaat bepalen en hoe voorkomen zal worden dat misbruik gemaakt zal worden om de hele groep mensen die ongedocumenteerd is een vrijheidsstraf op te leggen. Dit wordt niet kenbaar gemaakt in de novelle en daarmee ligt machtsmisbruik op de loer: iets dat zowel u als wij te allen tijde zouden moeten willen voorkomen.

### **Strafbaarstelling leidt niet tot vertrek**

Deze mensen strafbaar maken, maakt niet dat ze weggaan. Waar het wél toe leidt is meer risico op uitbuiting, dakloosheid en meer onrust op de straten. En uiteraard tot veel menselijk leed. U heeft als kabinet de doelstelling om dakloosheid in 2030 te beëindigen, geen doelgroep uitgesloten. Het zou u sieren als nieuwe wetgeving zou worden getoetst op het mogelijk frustreren van deze doelstelling. Artikel 108a is een uitstekend voorbeeld van een belemmering om dakloosheid te beëindigen.

Wij vragen u dan ook met klem om artikel 108a te heroverwegen en te verwijderen uit deze voorgestelde aanpassing van de asielwet.